

Konečně jsem se dočkal. Na dnešek se těším od prvního dne, co jsem nastoupil na brigádu v pekárně v Londýnské ulici. Po měsíci dřiny dostanu svou první výplatu!

huť dřiny a peněz

„Myslíš si, Martínku, že je to rozumné, začít pracovat teď před maturitou?“ strachovala se mamka, když jsem oznámil, že jdu na brigádu. „K čemu vlastně ty peníze potřebuješ? My ti je s tatínkem rádi dáme...“ snažila se mě přeplatit, abych tu práci nebral.

Rodičům nevysvětlíte, že operátor zdražuje esemesky, starý procesor v počítači sotva lapá po dechu a značkové boty pod tři tisíce se už dneska nenosí.

„Vážím si toho, že se chceš o sebe začít starat,“ reagoval na moji brigádu táta, „je-nom mě mrzí, že ti třetí příkázání už nic neříká!“ Tím mě teda dostal – které je třetí příkázání, to už teda fakt netuším. A přitom jsem na základce v desateru pěkně válel, když jsme na schůzkách psali testy. „Pracovat v neděli se nemá,“ končí debatu táta, „tomu Pán Bůh žehnat nebude.“

Jestli tomu Bůh žehnal, nebo ne, to posoudit neumím. Fakt je, že ta práce byla mizerná. V neděli vstávat ve tři, směna od čtyř hodin do dvanácti. Kdo může chtít v neděli v poledne čerstvé housky? „Hypermarket Carrefour má s námi výhradní smlouvu o polední dodávce čerstvého pečiva...“ stroze mi vysvětlila nepřijemná vedoucí s tmavým knírkem.

A tak jsem tedy pracoval. Neděli co neděli dopoledne dřel jak otrok, odpoledne spal jak pán a večer kolem osmé se začal teprve učit. Pochopil jsem, že vydělávat peníze tak jednoduché nebude. A to se prý ještě k tomu o výši platu rozhodne teprve podle toho, jak poctivě budu makat.

Dnešní neděli se tedy splní můj sen. Kámoši na prámce mi spočítali, že bych měl vydělat minimálně

dva tisíce korun. Vousatá Andula, jak všichni v pekárně vedoucí označovali, mi ale vyplatila jen tisíc sedm set. Mluvila něco o těžké finanční situaci podniku, a že pokud vydržím, na konci roku budou prémie.

Tramvaj nacpaná jako vždy. Nechápu, kam ty lidi v neděli v takových davech jezdí. Leda do kostela. Taky jsme tam kdysi s tátou a mámou společně jezdili. Ted' už

jezdí sami. Přestalo mě to bavit, hlavně kvůli tomu nedělnímu vstávání v osm.

„Kontrola jízdenek!“ vpadl do dávných vzpomínek neoholený revizor a já podvědomě sáhl do kapsy: Peněženka s tramvajenkou však byla pryč.

„Měl jsem tam celou výplatu...“ chrčím vyděšeně na revizora, ale on se jen šklebí: „To známe, to známe. Každému, kdo jede bez jízdenky, zrovna teď ukradli peněženku... Tak to bude pokuta za dvě stovky!“ „No vždyť vám říkám, že mi vzali celou výplatu!“ Rozhlížím se, kdo se mě zastane. Ale všichni jen tupě zírají do země nebo nevěřičně vrtí hlavou jako revizor.

„Takže mladý pán pokutu na místě zaplatit nemůže, dostane tedy předvolání na dopravní podnik, kde to už bude za čtyři sta!“ odříkává revizor mechanicky naučenou větu a vytahuje notýsek.

„Já to za něj zaplatím, my se známe!“ prodírá se mezi lidmi v tramvaji starší pán, kterého pamatuji jako varhaníka z našeho kostela.

Domů jdu jak opařený. Ještě že ten děda z kostela za mě zaplatil tu pokutu! Stejně je super, když to ani nechce vrátit... To byl teda den, přijít o takové prachy, panebože já jsem ale vůl...

Už se tím ne-trap, Martine... Cože? Kdyby to ne-bylo pro tebe dobré,

nedopustil bych to.

Ty jsi fakt Bůh? Ten Bůh, kterému jsem kdysi ministroval a který tehdy zvládl všechno? Stále a navždy mám vše ve svých rukou... Tak proč jsi nezabránil tomu zloději, aby mi sebral prachy? Nebráním nikomu, když si chce žít podle svého... No a víš vůbec, o kolik peněz jsem přišel? A to jsem si na ně dával takový pozor! Nepřišel jsi

jen o pár set lidských korun, můj milý, kdysi sis nechal vzít něco mnohem cennějšího. Cennějšího?.. Myslíš víru v tebe? To je fakt, už moc nevěřím... Na mši jsem přestal chodit, abych mohl v neděli spát! Kvůli penězům jsem sice byl ochotný vstávat ve tři, ale na mši se mi nechtělo z postele v osm! Peníze jsem si hlídal jako poklad a přesto jsem o ně přišel... A tebe, kterého jsem kdysi měl rád, jsem si ze srdce nechal vyfouknout a ani jsem o tom nevěděl... Proč jsi mě vůbec nechal, abych na tebe zapomněl?

Co jsem měl udělat víc? Dal jsem ti vše, cos potřeboval, můj drahý, životem vlastního Syna jsem za tebe zaplatil největší pokutu v dějinách svě-

ta a ani jsem to nechtěl vrátit. Ale pro tebe bylo důležitější nedělní lenošení nebo lákové peníze... Co máš proti penězům? Copak je to hřích, mít je? Peníze nejsou špatné, lidé si z nich ale dělají bohy a zbytečně se kvůli nim trápí, jako teď ty. Já měl pro tebe připravenou sobotní brigádu v seriózní firmě za mnohem víc peněz. Těšil jsem se, jak budeš radostně pracovat a oslavovat mě svou prací a já ti budu žehnat. Zbylo by ti ještě spoustu času na učení, povídání s rodiči a hlavně celé neděle k odpočinku a pro setkání se mnou. Tak proč jsi mi to neřekl? Proč jsi mně dovolil, abych pracoval každou neděli v té pitomé pekárně? Neptal ses, ale já ti to přesto říkal skrze maminku a tatínka... Ne-poslouchals je, a já nikomu nebráním, když si chce žít podle svého...

Jsem vážně pošetilec a hlupák. Nemluvil jsem s tebou, nechtěl být s tebou při mši, každou vteřinu svého života se neradoval z tvé blízkosti... Nechci v tom pokračovat, můj Pane, už vím, jak těžko se žije bez tebe. Pomůžeš mi vrátit se k tobě?

Tím si buď jistý, už roky tě volám a čekám na tvůj návrat. Vždyť proto jsem za tebe zaplatil tu nejdražší pokutu...

Ing. Jan Macek

Co dokáže počítač?

XVIII. díl

www.gpscentrum.cz

GPS

www.gps.cz www.garmin.com www.trimble.com/gps/ gpsinformation.net/ www.geocaching.com

Pamatujete si tu scénu ze seriálu Kobra II? Tom Kranich je přivázán v bazénu, do kterého přitéká mohutným proudem voda, takže jí bude mít brzy až nad hlavu. Celý dálniční revír se ho snaží zachránit. Pomáhá jim při tom zařízení GPS, které Tomovi strčila v předtuše nebezpečí do kapsy sekretářka Andrea. Na monitoru počítače se ukazuje Tomova přesná poloha, takže záchranné komando jde najisto. Malá krabička s miniaturním počítačem uvnitř má hodnotu zachráněného lidského života (a ještě k tomu hlavního hrdiny).

Jednoduchý turistický GPS přístroj Garmin Geko 201 LF. Kromě udávání aktuální polohy zaznamenává prošlou trasu, dokáže navádnout po předem připravené a z počítače nahrané trase a ukazovat cestu zpět do stanoveného bodu. Jiné GPS, určené námořníkům, letcům, kartografům nebo řidičům, mají schopnosti využitelné právě těmito skupinami uživatelů. Je potřeba vybírat, abychom drazé nekoupili to, co nepotřebujeme.

Je to fantazie? Dnes už ne, i když filmaři si samozřejmě mohli dovolit udělat malou nadsázku. Ve filmu všechno dokonale fungovalo, zatímco ve skutečnosti by některé „detaily“ mohly celou akci hodně zkomplikovat.

Největším problémem by byl příjem družicového signálu v budově. Běžná zařízení GPS fungují jen venku. Zachytit signál přicházející z vesmíru je mnohem těžší než třeba signál mobilních telefonů GSM.

Filmaři také trochu přecenili přesnost těchto zařízení – určit s jistotou, jestli je hledaná osoba s přijímačem signálu GPS v jedné nebo druhé místnosti není možné (pokud není použi-

ta například technologie DGPS, která k signálům ze satelitů přidává informace z pevně umístěného pozemního vysíláče se známou polohou).

Ani velikost zařízení ve filmu neodpovídala dnešním přístrojům – ale to jistě rádi přehlédneme, pokud je děj jinak zajímavý.

A ještě jeden problém: baterie. Přijímače GPS jsou dost náročné na napájení, takže v přístroji menším než mobilní telefon by nezbylo místo na nic jiného. A troufám si tvrdit, že jestli neobjevíme nějaký převratný zdroj energie, budeme se s nedostatečnou kapacitou potýkat i za pět let (a to nejen u GPS).

„Muž se od chlapce liší cenou svých hraček.“ Tenhle bonmot určitě vymyslela žena. Muži zase asi vymysleli **GPS graffiti**. Když umí přístroj zaznamenat trasu, kterou jsme prošli, co zkusit projít nějaký obrazec? Tenhle Homer Simpson je vlastně záznam procházky dvou kamarádů po pražské Stromovce. **GeoCaching** je novodobé hledání pokladů. Na internetu se objevují souřadnice skrýš, do kterých ukryli jejich autoři suvenýry pro ty, kteří je s GPS najdou.

Jak funguje GPS

Kolem Země je umístěno 24 družic (plus několik záložních), které mají na palubě velice přesné hodiny a vysílají údaje o čase a své poloze. Protože tento signál se pohybuje od družice k přístroji GPS známou rychlostí (přibližně rychlostí světla), lze ze zpoždění signálu určit vzdálenost od družice. Na základě signálu od alespoň čtyř družic může přístroj vypočítat svoji polohu jako průsečík kulových ploch (se středy na místech jednotlivých družic a s poloměrem rovným vzdálenosti od nich).

Pro systém GPS je důležité, aby družice byly vždy na správném místě a vysílaly správný čas. O to se u systému NAVSTAR stará pozemní řídicí středisko v Coloradu v USA. Naopak není důležité, aby přesný čas znal přístroj GPS, který má u sebe uživatel. Signály satelitů umožňují i jeho výpočet, takže kromě přesné polohy zná přístroj GPS také čas s přesností na miliardtýny sekundy (proto lze některé přístroje GPS použít i jako přesné hodiny).

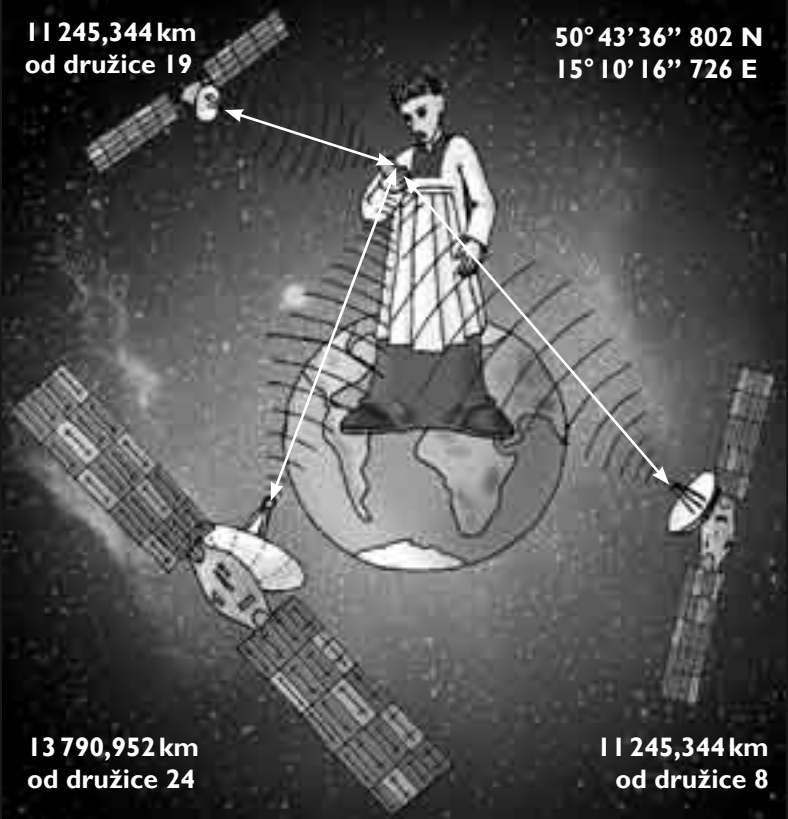
NAVSTAR a GLONASS

Mluví-li se o užití technologie GPS, téměř vždy jde o americký systém NAVSTAR, který funguje delší dobu a který je běžně dostupný. Nicméně ruský systém GLONASS je také založený na technologii GPS.

Ilustrace Dominik Strnad, fotografie poskytl server www.gpscentrum.cz

11 245,344 km
od družice 19

50° 43' 36" 802 N
15° 10' 16" 726 E

13 790,952 km
od družice 24

11 245,344 km
od družice 8